

KATICA TADIĆ

Radmila Buzaljko: Bibliografija O S K J

Marksističke sveske, Sarajevo, 1973.

III br. 1-4, str. 229-465

Časopis Marksističke sveske Fakulteta političkih nauka u Sarajevu objavio je u četvorobroju 1—4 za 1973. godinu Bibliografiju o SKJ — Savez komunista Jugoslavije i socijalistička revolucija (tematska bibliografija) Radmila Buzaljko. Ova bibliografija zauzima polovinu četvorobroja i ima 4005 objavljenih jedinica, pa čini dvobroj ili stvarnu polovinu cijeloga godišnjaka.

Već na prvi pogled impresionira veliki broj bibliografskih jedinica objavljenih u bibliografiji, a još više način izlaganja materijala, jer je tematska bibliografija dosta rijetka u našoj bibliografskoj praksi.

Budući da je raspored materijala tematski, bibliografija je snabdjevena imenskim registrom autora i lica koja se u primarnim publikacijama navode, a veću upotrebljivost daje joj i vrlo vješto napisan predgovor.

Bibliografska građa razvrstana je u osam tematskih grupa, označenih rimskim brojevima, unutar kojih su odgovarajuće podgrupe, sa arapskom brojnom oznakom, a sve bibliografske jedinice nose brojeve po numerus currensu, koji je i jedini pokazatelj za jedinice u registru.

Za izradu bibliografije korišten je veliki broj časopisa, godišnjaka i zbornika, što je vidljivo iz spiska literature u kojemu su navedena 63 naslova.

Uz imenski registar, spisak literature, dat je i spisak skraćenica upotrijebljenih u bibliografiji, kao i uputstvo za upotrebu registra, a na kraju je štampan sadržaj.

Bibliografija se odnosi na radove objavljene u časopisima, zbornicima, godišnjacima i na knjige objavljene o ovoj tematici u vremenu od 1945. do januara 1974. godine, dok napisi u dnevnim i nedeljnim listovima nisu uvršteni.

U svojoj osnovnoj koncepciji ona ima jugoslovenski karakter, ali se autor u predgovoru ograđuje od pretenzija na kompletnost, s obzirom na broj konsultovanih publikacija u odnosu na cjelokupnost napisa o ovoj tematici na jezicima naroda i narodnosti u Jugoslaviji. U prezentiranju jedinica nije vršeno ideološko vrednovanje radova, o čemu je u predgovoru rečeno.

Teme u bibliografiji su sljedeće: I — Dokumenti o SKJ; II — Mjesto i društvena uloga SKJ; III — Teoretska i ideološka pitanja — ideološko obrazovanje; IV — Način i oblici organizacija SKJ; V — SKJ i druge društveno-političke organizacije i strukture; VI — Stavovi SKJ prema pojedinim važnijim pitanjima društvenog razvoja; VII — Istorija SKJ (istorijski dokumenti i članci); VIII — Iz rada bazičnih organizacija SKJ. Prvi dio svake ove grupe, u kojemu su dati radovi iz periodičnih publikacija, podijeljen je u podgrupe, dok su u drugom dijelu objavljene monografije iz osnovne teme.

U bibliografskoj heuristici za izradu ove bibliografije korištene su, uz literaturu navedenu u spisku, i neke sekundarne publikacije, citirane u predgovoru.

Unutar utvrđenog tematskog rasporeda bibliografski postupak je, uglavnom, konsekventno sproveden, u skladu sa savremenim opisom. U tom pogledu može se zamjeriti to što je uz neke jedinice, objavljene u Prilozima Instituta za proučavanje istorije radničkog pokreta, stavljeno kao napomena u zagradi («objavljeno u knjizi...»), iako je ovaj časopis stavljen u spisak periodike.

Inicijali, kojih je vrlo malo u odnosu na cjelokupan broj jedinica, gotovo su potpuno nerazjašnjeni, što se zbog navedene proporcije može tolerisati. Zamjeramo, međutim, što su imena autora nedosljedno navedena, što je nedopustivo u serioznoj bibliografiji, bez obzira na to kako je autor rad potpisao. (Uporedi: Marjanović, Jovan-Marjanović, Joco; Babić, Ante-Babić, Anto; Hadžirović, Ahmed-Hadžirović, Ahmet i sl.) Ovo tim više što nije bilo većih teškoća da se autorska odrednica uskladi.

Smatramo, bez obzira na ove navode, da je ponuđena bibliografija odličan informator za sve one kojima je ova problematika neophodna i u svakodnevnoj praksi i u naučnom radu.

Bibliografske jedinice, uvrštene u bibliografiju, heterogene su po svom nastanku i namjeni, što je evidentno i iz navedenih tematskih grupa u kojoj su raspoređene. Obuhvatajući bibliografsku građu, od osnovnih objavljenih dokumenata do naučnih radova teoretičara i isto-

ričara Saveza komunista Jugoslavije, njena je upotrebljivost mnogostrana. S obzirom na tematsku prezentaciju, svi oni kojima je bibliografija namijenjena doći će do odgovarajućih podataka brzo i lako, tim više što su uz primarni aspekt određenih radova u tematskoj grupi na kraju svake grupe dati i brojevi onih jedinica u kojima ta problematika nije primarna.

Možda bi geografski registar, koji nije napravljen, znatno upotpunio ovu bibliografiju i naučnom istraživaču omogućio lakše korišćenje jedinica koje se odnose na određene geografske sredine.

Veliki broj jedinica, uvrštenih u ovu bibliografiju, govori sam za sebe o potrebi njene izrade. Za pohvalu je već i sama ideja za njeno objavljivanje. Stoga treba odati priznanje i Radmili Buzaljko i Fakultetu političkih nauka u Sarajevu, kao i Redakciji časopisa Marksističke sveške, što su imali sluha za jedan ovakav rad.

Posebno treba naglasiti da je Radmila Buzaljko, kao autor, uložila određen napor, kada uzmemo u obzir kompleksnost tematike, veliki broj prezentiranih jedinica i naročito tematski oblik bibliografije.

U ovakvom poduhvatu možda je nepravedno podvlačiti neke sitne propuste koji su neminovni. Ipak, moramo naglasiti i neke greške, koje smatramo štamparskim, kao što su nepravilno odštampana imena autora u registru i u bibliografiji, (Vidi 1955, 1956, 1786, 1769, 2371 i dr.) što može da dovede u zabunu korisnika.

Uz navedene primjedbe, koje svakako nisu bitne za cjelokupnu vrijednost smatramo bibliografiju vrlo korisnom i vjerujemo da će istoričarima, koji se bave istorijom Saveza komunista Jugoslavije, poslužiti kao nezamjenjiv informator.